

stand for Diskussion, enhver kunde komme til Orde, og der blev ogsaa diskuteret, men ikke een af de ca. 100 Lærere og Lærerinder, som var til Stede, udtalte sig paa noget Punkt i Modsætning til Professor Jørgensen. Deraf drager jeg begribeligvis ikke den Slutning, at de var enige med Professoren, men jeg drager den Slutning, at de ikke har fundet, der var nogen Grund til at begrænse en Universitetsprofessors Lærefrihed, naar han taler om Filosofi og Pædagogik.

Fraenkel: Under den første Halvdel af det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmusens Tale sad jeg og glædede mig, fordi jeg skulde tale efter ham, thi jeg syntes, han talte saa pænt sagligt og lavede smult Vand for mig; men Glæden fortog sig, efterhaanden som han kom frem i Foredraget, for han rørte jo efterhaanden Vandene betydeligt op og befæstede derved den Følelse, jeg har haft, lige fra vi aabnede denne Rigsdagsssamling, en vis Følelse af Uhygge, en Følelse af, at vi befandt os, som Sømandene kalder det, i skident Vejr — det kan blive til, hvad det skal være, man ved aldrig, hvor den Historie ender. Storm og frisk Orkan kan styrke og oplive, og Magsvejr kan ogsaa gaa an, men skident Vejr er saadan, at man ikke ved, hvor man kommer hen, og det er der ingen færende, der holder af.

Det var jo ogsaa saaledes paa et Tidspunkt af det ærede Medlems Tale, at han gik meget haardt paa i Modsætning til den Tone, i hvilken han slog an, og ogsaa i Modsætning til den Aand, i hvilken han først syntes at ville tale, nemlig en Fredens Aand, en Appel, som jeg synes er vel anbragt i Tiden, navnlig overfor baade Arbejdsgivere og Arbejdere og de politiske Partier — en Appel til at se at enes om Synspunkterne for den Maade, hvorpaa vi skal løse denne svære Krise og de vanskelige Problemer, som den stiller os.

Med Hensyn til det ærede Medlems Anskuelse om Lønnen var der f. Eks. grumme meget, som jeg kunde være enig med ham i, og naar jeg kommer til det i mine Noter — jeg har nemlig helliget det et Stykke af den Tale, jeg vil holde her i Dag —, vil det ærede Medlem ogsaa se det; men det ærede Medlem fremsatte disse Anskuelser paa en saa voldsom og fanatisk Maade, at man næsten blev bange for at stille sig op ved Siden af det ærede Medlem. Men det skal nu ikke afskrække mig, thi for mig er Hovedsagen selve det vigtige Problem, saa hvis man har noget at sige angaaende det og noget, som man mener, der er Forstand i, maa

man komme frem med det, lige meget hvem man saa kommer til at staa sammen med.

Det ærede Medlem var ogsaa inde paa Radioudsendelserne. Ogsaa jeg tror, der ligger en stor Fremtid for Oplysningen i denne Opfindelse, men jeg vil tillade mig at advare det ærede Medlem mod at gribe alt for rask til. Hvis jeg husker ret, vilde han have et pædagogisk Foredrag hver Maaned. Jeg maa nu sige — men det kan naturligvis være noget rent personligt —, at jeg har en Skræk og Rædsel for alle Mennesker, der kalder sig Pædagoger; thi selv om man søger at undgaa det meste af, hvad der bliver skrevet af Pædagoger, saa er dog alt, hvad man har læst og hørt af saakaldet Pædagogik saaledes, at det kan faa Haarene til at rejse sig paa Hovedet af en. Vi er jo alle sammen med eller mod vor Villie Pædagoger, for saa vidt vi har Børn, det er vi i hvert Fald pisket til at være. Det er kedeligt for de stakkels Børn, hvis vi ikke har Anlæg for det; men har vi Anlæg derfor, viser det sig deri, at Ungerne bliver nogenlunde ordentlige og skikkelige Mennesker, naar de bliver voksne, og hvis de bliver det, har Faderen haft Forstand paa Pædagogik, om han saa aldrig har læst 10 Linier Pædagogik.

Jeg vil derfor advare det ærede Medlem mod at gribe alt for rask til med Hensyn til Anvendelsen af Radio til dette Formaal. Jeg vil minde det ærede Medlem om, at det er ganske overordentlig vanskeligt — jeg anser det nu for en af de vanskeligste Opgaver, en Forfatter kan faa — at udforme et virkelig godt Foredrag for Radio. Jeg gør det ærede Medlem opmærksom paa, at jeg selv er opfordret et Par Gange dertil, og at jeg har stor Lyst, sidste Gang er jeg endog gaaet saa vidt, at jeg har sagt, jeg vil gøre et Forsøg nu i Juleferien paa, om jeg kan udforme et saadant Foredrag; men jeg er aldeles ikke sikker paa, at jeg kan gøre det, og jeg har dog mange Aars Øvelse som Lærer. Jeg har undervist baade Folk, der skulde til Embedseksamen, og Bønderdreng og alt, hvad der ligger derimellem, saa jeg tror roligt, jeg kan sige, jeg har en Del Erfaring; jeg kan ogsaa vise sort paa hvidt for, at jeg er anset for at være en dygtig Lærer, men jeg vilde, som sagt, anse det for en af de vanskeligste Opgaver, man kan stille et Menneske, at skulle udarbejde et Foredrag for Radio.

Jeg tror aldeles ikke, det vil være muligt i en enkelt Videnskab som Pædagogik at aflevere et Foredrag hver Maaned. Se at